

ZELFREGULERING IN DE VAKOVERSCHRIJDENDE EINDTERMEN

DOEL

Binnen de vakoverschrijdende eindtermen en de eindtermen voor leren leren wordt verwacht dat leerlingen zelfregulerende vaardigheden ontwikkelen en op zelfregulerende wijze kunnen leren en werken. We denken in deze opdracht na over de vakoverschrijdende eindtermen leren leren en trachten ze een plaats te geven binnen het proces van zelfregulerend leren. Het stappenplan zelfregulering kan op die manier een startpunt vormen om ZRL en leren leren te integreren in je lessen.

ACHTERGROND¹

Zimmerman onderscheidt 3 fases in het proces van zelfregulering:

- A. De voorbereidingsfase: leerlingen analyseren de leertaak. Ze bedenken welke voorkennis ze al bezitten, stellen zelf doelen (op hun niveau) en bepalen een strategisch plan, waarbij ze rekening houden met hun eigen interesses, motivatie en met hoe doeltreffend ze hun schoolse taken maken.
- B. De uitvoeringsfase: leerlingen experimenteren en gebruiken bewust bepaalde strategieën. Ze blijven gefocust en observeren hun proces.
- C. De evaluatiefase: de leerlingen evalueren hun leerproces, hoe ze de taak gemaakt hebben, ze beoordelen het resultaat en sturen bij waar nodig. Ze bedenken ook welke elementen een rol speelden tijdens het leerproces.

Belangrijk is dat het hier gaat om een cyclisch proces dat verschillende keren kan worden doorlopen: leerlingen monitoren zichzelf continu en kunnen terugkeren naar de voorbereidingsfase om bij te sturen. De evaluatiefase hoeft dus niet het eindstadium te zijn van een leerproces.

¹ Zimmerman, B.J. (2002). Becoming a self-regulated learner: an overview. *Theory Into Practice*, 41 (2), 64-70.

WERKWIJZE

- 1) Nodige materiaal: de vakoverschrijdende eindtermen leren leren; het 3 fasenmodel van Zimmerman
- 2) Werk bijvoorbeeld samen met een vakcollega: bekijk de VOETen uit de vakoverschrijdende eindtermen en leren leren (kies de eindtermen voor de graad waarin je lesgeeft).
- 3) Tracht aan de hand van het drie fasenmodel van Zimmerman de verschillende VOETen binnen een fase te plaatsen. Waar wordt in welke fase aan gewerkt? Vb.: "de leerlingen kunnen feedback geven en ontvangen over hun leerervaringen". Onder welke fase plaats jij dit?